

KURENT

Izhaja 1. in 16. vsakega meseca.

Naročnina znaša do konca tekočega leta 10 K ter se pošilja na upravništvo „Kurenta“, Marijin trg 8. — Rokopiše sprejema uredništvo „Kurenta“ v Križevniški ulici št. 9.

Posamezna številka velja 1 krono.

Leto I.

V Ljubljani, dne 16. decembra 1918.

Št. 10.

Adrija in njen snubač.

Risal France Podrekar.

Joj, Adrijo sinjo
je vzljubil Lahon,
hinavsko ji brenka
zdaj zviti kujon:

„O združi, o združi
se draga z menoj,
ti srečna boš z mano,
jaz srečen s teboj!“

A Adrija Lahu
v obraz se smeji,
kazaje mu osle
tako govori:

„Ha, s svojo kitaro
le pojdi drugam,
snubačev jaz boljših
v izbiro imam.

Čuj, dala sem Švabu
košarico že
in drugo zdaj pravkar
pripravljam za té.

Nesramni polentar
poberi se stran,
izbrani moj ženin
je — Jugoslovan!“

Manica.

Zakaj odšel od nas si ravno zdaj,
ko treba bi bilo besede tvoje
in tvojega peresa, ko že poje
Svobode pesem se, ko stari zmaj

tlačanstva je dejan ob glave svoje,
ko več ne bo ne „Hlapcev“ ne „Jerneja“,
zdaj ko Resnice in Pravice žaja
se biti zdi utešena? — Povoje

otroških let smo s sebe strgali
in v novo dobo nam oči strmé —
Al' tebe, drug naš, več med nami ni — —

Da ni te več? Ne more, ne, ne sme
to biti. Naš si in mi tvoji vsi.

Daj, brat, roko mi. Kvišku pot nam gre.

—ba.

Milan Pugalj:

Dogodek.

Ob desnem koncu stopnic, ki vodijo s kolodvora na prometno cesto, stoji postopač in si trebi zobe. Mimo njega hiti dolg človek, dostojno oblečen in s precej velikim kovčgom v roki. Uhlje ima rdeče kakor petelinova roža, zdaj teče preko jarka, pogledjte ga! Hiti, hiti, upognjen naprej, siv svršnik frfota za njim in ga komaj dohaja. Dvigne klobuk, posadi ga bolj na tilnik, potegne z roko preko čela, ki je vse potno, in globoko vzdahne. Že je na središču cest, naenkrat obstane, položi kovčeg tik sebe na tla, vzame iz žepa robec, ga razgrne in se z njim obriše kakor z brisačo. Ena ulica zija od desne, ena zija od leve, ena spredaj, ena bolj v stran.

Popotnik spravi robec, spet vzdahne, dvigne kovčeg in gre do najbližje ulice na levo. Prebere naslov in jo mahne naprej k drugi ulici in potem k tretji in četrti. Ko prebere vsa imena, spet obstane, položi kovčeg na tla, razgrne robec in se obriše. Ozre se nazaj, odkoder je prišel, nekaj premišlja, pobere kovčeg in se vrne proti kolodvoru. Hiti, kar more. Preko jarkov teče, včasih poskoči, kakor bi se zapoletel. V mladi in drobni obraz ves žari, z majhnimi sivimi očmi, ki se zde, kakor bi bile zalite z motno tekočino, neprestano utriplje, zaporedoma globoko vzdihuje, a uhlja mu žarita v jasni rdečici kakor petelinova roža. Tudi roke z dolgimi prsti, ki se nervozno premikajo, so rdeče.

Pride nazaj do kolodvora, pogleda na levo in desno in steče naprej. Dolg, čemeran stražnik se ozre za njim, ga dostojanstveno opazuje in se nato počasi zasuje na drugo stran.

Popotnik pride do ulice, ki zine od leve, prebere ime in pokima. Krene vanjo, hiti do konca, tam obstane in jo mahne istotako hitro nazaj. Ko gleda na desno, zadene ob debelega meščana in zagrabi klobuk, da mu ne odleti z glave.

— Oprostite, pravi.

Meščan mrmra in hoče naprej, toda popotnik ga še vpraša: Kje je, oprostite, frančiškanski samostan?

— Pred nosom, odgovori meščan in se ne ozre.

— A — tukaj, pokaže popotnik sam sebi, ko ugleda na levi dolgo poslopje z Marijino podobo nad vrati.

Ura gre na dve, avgust je v deželi, vročina neznošna. Solnce stoji skoro navpik nad cesto in žari in žge, da je groza. Ulica je svetla, da ni mogoče vanjo gledati. Cestni delavci hodijo okrog goloroki in z razgaljenimi kosmatimi prsmi. Od desne se pripodi tropa šolskih otrok, ki ropotajo s knjigami v torbah, kriče drug preko drugega in teko nekam proti šoli.

Popotnik pritisne kljuko pod podobo Žalostne matere božje, toda vrata so zaklenjena. Pogleda sem in pogleda tja, toda nikjer ne opazi ne gumba ne ročaja, da bi pozvonil. Odloži kovčeg na kamenito stopnico, puhne iz sebe vročo sapo in stopi k ženski, ki se stara in široka košati mimo.

— Kje se, oprostite, pride tukaj v samostan?

— Skozi vrata, pravi mati.

— So zaklenjena.

— Tam-le je zvonec!

— Ženska pokaže z debelo roko in se guglje dalje.

Ročaj je onstran podboja, zato ga ni videl. Stopi torej bliže in potegne. Nekje globoko v zidovih se oglasi zvonec z debelim, resnim glasom. Popotnik stopi h kljuki in čaka. Vse je tiho. Čez dolgo časa se odpro neka daljna vrata in se spet zapro. Vse je tiho. Od desne priskače mestni paglavec, kuštrast in črn ter vpraša:

— Kaj pa hočete? Saj zdaj ni mašel

Tista daljna vrata se spet odpro in zapro. Bližajo se copatasti koraki, ključ zaškriplje enkrat in dvakrat, kljuka se uda in v popotnika dahne hladen vzduh kamenitega hodnika. Na pragu se pojavi fran-

čiškan v rjavi halji z belim pasom, debel, gladkoobrit, velik in že siv.

— Hvaljen bodi Jezus Kristus.

Popotnik kima z glavo in je videti še bolj zmeden.

— Hvaljen, pritrjuje, hvaljen!

— Kaj pa želite?

— Ali ste prosim vi duhovni oče?

— Ne, samo frater sem.

— Mislil sem, da ste vi... Toda gotovo pokličete enega gospodov...

— Čemu pa?

— Gre za spoved, oprostite.

— Ali je kdo bolan?

— Ne, ne. Jaz sam... vendar, oprostite, govoril bi rad s kakim duhovnikom...

— Glede česa?

— Spovedal bi se... seveda... grehov...

Popotnik je govoril hlastno in naglo, kakor je tisti dan hodil in delal vse. Frančiškani so rasle oči in z važnimi mislimi ga je ogledoval, presojal njegovo zunanost in pretuhtal tudi njegov kovčeg.

— Naši gospodje spovedujejo zvečer in zjutraj. Pridite torej proti večeru.

— Nemogoče, je vzkliknil, popolnoma izključeno. Spovedati se moram takoj.

Frančiškan je pomislil in rekel:

— Pojdite z mano.

Pustil ga je skozi vrata, zaklenil in korakal z obsežnimi stopali in sklonjeno glavo pred njim. Peljal ga je v zakristijo in mu velel, naj počaka.

Popotnik je ostal sam. Na desno in levo so stale visoke omare za cerkveno posodo in obleko. Dišalo je po kadilu in svečah. Skozi na pol zastrta okna se je spuščala med te omare previdna in skoro hladna svetloba. Videlo se je, kakor bi ne bilo tukaj nikoli solnca. Samo dim kadila in sveč bi se plazil po teh kotih in plaval pod sivim, nizkim stropom.

Popotnik je bil položil kovčeg na vogal mize za vrati in je hodil po prostoru gori in doli.

Nagloma je vstopil frater, še čisto mlad in otroški, odprl širom vrata in zadel ob kovčeg, ki je padel s silnim ropotom na tla. Pobirala sta ga oba, frater in tujec, a šunder je priklical še druge redovnike, ki so pritekli radovedni v zakristijo.

— Nič, nič ni, se je opravičeval popotnik, samo

kovčeg je padel. Vrnil se je tudi vratar in za njim duhovnik, dolg, suh, srednjih let in z velikim in tenkim nosom, ki je bil videti sredi gladko obritega obraza kakor znamenje žalosti.

— Tukaj, je rekel vratar.

Popotnik je že držal v roki kovčeg in klobuk in se priklonil.

— Imam čast, je rekel. Prosil bi zdaj prav lepo. Ali greva v cerkev?

Ob desni in levi je stalo več frančiškanov, vsi obriti, enako pristriženi in z rokami v širokih, rjavih rokavih.

Ubežni kralj.

Risal France Podrekar.

Noč je temna, 'podkve jeklo poje:
Glej, po gozdu kralj ubežen jaha.
Zgubil vojsko, zgubil zemlje svoje,
skriva se ko zver po lesu plaha.

— Zakaj pa ne pridete zvečer?

— Nemogoče, je vzkliknil tujec in poudaril vsak zlog. Nemogoče! Videli boste sami... povedal bom vse! Duhovnik je nekaj časa premišljal, nato pa dejal:

— Pojdiva rajša v mojo sobo!

Šla sta po hodnikih nekaj časa na levo, nekaj časa na desno, prekoračila sta široke lesene stopnice, hodila sta spet po hodnikih naravnost, potem na levo.

— Oh, oprostite, klobuka nimam na glavi. Gotovo sem ga...

Frančiškan, ki je šel sprédaj in držal roke v širokih rokavih, se je ozrl in dejal:

— Držite ga v roki.
— A tako! Oprostite!

Zavila sta na levo, frančiškan je odklenil vrata in pustil tujca naprej. Nato je zaklenil vrata in spravil ključ nekje v gubah svoje redovniške obleke na prsih.

— Odložite in sedite, je rekel in si nalahko odkašljaj.

Tujec je odložil kovčeg in klobuk, slekel površnik in ga obesil na kljuko na vratih. Nato je vzdihnil in sedel.

Svobodni konji.

Risal Henrik Smrekar.

I. Ne grem več vozit! Samoodločba! Svoboda, enakost, bratstvo!

II. Enakopravnost priznana!

Soba ni bila velika. Pohištvo je kazalo preprostost in snago. Na levi strani vrat je stala postelja, dalje klečalnik s podobo Jezusa na križu, dalje okno s kletko in kanarčkom. Na desni je stala omara za obleko, za njo etažera s knjigami in v kotu zelena in vitka peč. Miza na sredi ni bila pregrnjena. Na njej je ležala debela knjiga, najbrž sveto pismo, in tik nje tintnik z velikim številom držal, svinčnikov in drugih pisarskih potrebščin.

Tujec je prekrizal noge, segel po robec in si

obrisal čelo. Kanarček je zapel. Menih je hodil mimo omare in etažere gori in doli. Gledal je nekam v strop, držal roke v rokavih in od časa do časa nalahko zakašljaj. Pričel je tako:

— Kot duhovniku mi je dal Vsemogočni oblast, da odvežem grešniku storjene grehe. Toda vsemogočen nisem jaz, nego on. On vse vidi, on vse ve, njemu ni treba vprašati, kaj si storil, njemu se ni treba obtožiti. Jaz pa, njegov nevredni služabnik, sem človek in vršim svojo sveto službo kot človek. Ne vem, kaj je grešnik storil, ne vidim v njegovo dušo, sklepam in tipljem le od daleč s slabimi človeškimi čutili, navezan sem le na to, kar mi grešnik pove. Zato vas prosim, ne skrivajte ničesar, razodenite vse, karkoli teži vašo dušo.

Potegnil je iz rokava robec in si nalahko obrisal nos.

— Gospod duhovni oče, vedno sem bil odkrit, bom tudi zdaj.

Popotnik je pričel pripovedovati. Najprej o neki ženski, mladi strežkinji, potem je prešel na neko natakario, nato je omenil ženo nekega svojega prijatelja, pri čemer je menih rahlo zakašljaj in postal pozornejši. Prišlec je nehal s pripovedovanjem o jezi, kletvicah in škodoželjnosti.

Bilo je tiho. Kanarček je skakal enakomerno po kletki, menih je hodil gori in doli od stene do peči, gledal in spet iskal nečesa po stropu in držal roke v širokih rjavih rokavih. Oglasil se je važno in premišljeno, s povzdignjenim in nalahko drhtečim glasom:

— Grd greh je greh nečistosti in višja stopinja tega greha je še grši greh poželenja bližnjega žene. Oba ta dva greha Bog neskončno sovraži in ju je dejal imenoma in naravnost v svojih deset zapovedi. Rekel sem, v svojih deset zapovedi, zakaj do zdaj ste se doteknili le dveh, preostaja jih pa še osem. Premislite teh osem in povejte, kje in kdaj in na kak način je prišlo vaše življenje s temi v nasprotje!

Kanarček je zapel. Stal je na vrhnjem klinčku, iztegnil je glavo, napel vrat in žgoel brez konca in kraja. Prišlec je preložil noge, naslonil se je na mizo in pričel na čelu svedrati lase. Vprašal je popolnoma nedolžno:

— Vlak na Veselovo pelje od tukaj ob petih 30 minut. Ali ne?

— Ob pol šestih, da, je pritrdil menih in od začudenja obstal.

Prišlec je pogledal naglo na uro in si oddahnil.

— Ah, šele tri je. Še je dovolj časa.

Menih pa je izpregovoril z žalostnim glasom in utripajočimi očmi:

— Kdor govori z Bogom z odsotno dušo, ta naj ne pričakuje njegove milosti. Opozarjam vas in svarim vas, ne igrajte se s sedanjim življenjem, da ne igrate nazadnje še svojega večnega življenja.

— Oprostite, je dejal popotnik s plahim smehljajem na obrazu, povem vam vse in razumeli boste.

Menih je povzel spet besedo.

— Ne mislite na to, da bi Bog ne odpustil greha, ki se ga grešnik res pokesa, pa naj bi bil še tako velik. Lejte, mnogo sem starejši od vas, že peti križ nosim na svojih ramah in ni ga skoro greha, tudi najgroznejšega ne, ki bi ga ne bilo slišalo moje uho iz ust grešnikovih. Slišal sem izpoved moža, ki je v svoji zaslepljenosti pobral kamen in ga vrgel v Križanega, visečega ob poljski poti. Poslušal sem nesrečneža, ki je ubil iz zavisti soseda in pustil, da je bil mesto njega zaprt nedolžnež. In tudi pod vislicami sem že stal z roparskim morilcem, ki je jokaje prosil Boga odpuščanja. Rečem vam, da so danes vsi ti v nebeškem kraljestvu, ker vem, da so se svojih grehov prav pokesali.

Menih preneha, prišlec pa je vidno vznemirjen. Nepretrgoma preklada noge, svedra na čelu lase zdaj z levo, zdaj z desno roko in v obraz je še bolj rdeč kakor prej.

— Ne bojte se, vzklikne menih. Človek sem, ki ima srce za ljudi. Molil bom za vas, da yam bo pomagano. Odkrijte mi vse, kar vam leži na duši!

— Oprostite, povedal sem vse, že dolgo ne tako.

— Toda prišli ste ob času, nadaljuje menih še

resneje, ko ne prihaja navaden grešnik k spovedi, prišli ste ob dveh popoldne in prihiteli ste razburjeni, kakor ne prihajajo ljudje z vsakdanjimi grehi. Prišli ste...

Menihov glas je višji in višji in prišlec ga ustavlja z roko in besedo.

— Samo malo prosim, takoj vam bo vse jasno.

— Torej, si oddahne menih in obstane pred popotnikom.

Ob dveh sem se pripeljal sem, ob petih se odpeljem na Veselovo, kjer me čaka voz. Od tam se odpeljem na posestvo gospoda Jurmana in tam ni v bližini ne duhovna ne cerkve. Morda vam je znana, prečastiti, Jurmanova Katica, tista lepa... Z njo se poročim, pa moram imeti spovedni listek. Jutri se peljemo k poroki.

Menih sprva nekoliko pobledi, gre še enkrat po sobi, nato sede za mizo, moli nad grešnikom, mu da odvezo in napiše potrdilo.

— Katico poznam, pravi. No, Bog daj srečo!

Smehljaje odklene vrata in popotnik se priklanja in naglo odhaja. Menih kliče za njim:

— Ne tam, na levo, na levo, potem po stopnicah in vedno na levo. Zdravi!

Nasprotje.

Čudno, da nimajo ničle v matematiki nobene veljave, medtem ko so ničle v življenju tako cenjene.

Jasno povedano.

A.: Iz Rima poročajo, da so Italijani v mesecu novembru pojedli 2000 oslov več nego v prejšnjem mesecu.

B.: Nič čudnega! Tolika oslov kot na Italijanskem ni v nobeni drugi državi: skoraj vse so že republike.

Sporazum.

Dva dečka sta se prepirala radi koščka kruha. Vsak ga je hotel imeti. Kadar je prvi zinil, da je kruh njegov, mu je protivnik priložil klofuto. In narobe. Tako sta se „božala“ nekaj časa. Mimo pride neki možakar in ju vpraša, kaj počenjata. „Sporazumevava se!“ se je glasil odgovor.

Silen mraz.

— Hm, letošnja zima, ta bo ostra! Predvčeršnjim je bilo 45 stopinj mraza!!

— Pojte k vragu in ne gobezdajte takšnih budalosti! Tak mrz je vendar nemogoč,

— E, seveda! Le računajte: 20 stopinj Reaumurja in 25 stopinj Celzija.

O, mati domovina!

(Iz prvih dni naše revolucije).

Risal Henrik Smrekar.

Veliki otroci so postali krotki, mali srditi.

Jagrovi — Jugoslovani.

Gospoda Jagra vsi poznate.
Glavno je, ker je bogat.
Če imaš penez, vsak „ljubi brate“
kliče te in te ima rad.

Tako gospod Jager je priljubljen,
je trgovec in meščan.
Svetovna vojska mu je nesla,
zato je zdaj še bolj spoštovan.

Znal je dobro. Blago je kopičil,
vedno čakal še hujših dni,
po dvestokrat dražje je prodajal,
posebno je gulil revne ljudi.

Zraven stalo je v časopisih,
koliko dá za rdeči križ,
za nemške špitale . . . Vse je reklo:
Jager pojde gorak v paradiž.

Odklenkalo je nazadnje Nemcem,
dobili so, kar so iskali: polom.
Prišli so Srbi, enega Jager
tako je vzel za gosta na dom.

Pri Jagru je poglavitna vernost.
Liberalec je bil doslej,
toda veren, kot oče katolik
je vedno in bo še za naprej.

Moralo je držal zlasti na zunaj;
ko je nastopil splošen prevrat,
je med republikane šel, zdaj je
monarhist in demokrat.

Debel je, rdeč, za dva vola
mu teče po žilah zdrave krvi.
Mnogo pojé, še več popije,
ponoči strahovito smrči.

Ime mu Anton je. Njegova žena
je Rezika, pri močeh še precej,
zdaj nosi na glavi nekakšen kalpak,
pri Flottenverein u bila je prej.

Včasih jo še nekaj zagrabi.
„Oh, mladost!“ hripavo golči,
stiska pesti na velikih prsih, —
škoda, ker vmes nikogar ni!

V kavarno rada v črni svili
s hčerkama pride in kramljá.
Ena je Frici, ena Fini —
imeni povesta, kje smo doma.

Prifrknjenih noskov, kratki, zastavni,
stari približno po osemnajst,
mornariške čepice prej sta nosili,
ena: Podmornik št. 13.

Na čepici druge napis je bil daljši
in se po naše takole glasi:
Barka Njegovega Veličanstva
„Z združenimi močmi“.

Frici ima še v spominu Madžara,
toda o tem ne govori;
bil je velik in predrzen,
ljubil je — pri bogu! — za tri!

Tudi Fini nekega Prusa
še ni izbila iz srca,
toda gleda že vendar za Srbi:
bolje povsod je nego doma.

Oficirji sedijo z njimi,
stari, avstrijski, saj zdaj vsi
zvezde so dejali na rame,
kdor jih še ni, jih bo te dni.

Slovenci so in Jugoslovani
vsa družba, le sem ter tja
s primerom nemško si kdo pomaga,
na prsih trobojnico vsak ima.

Oče med tem pri Figabirtu
puši in pije in smrči,
pogleda včasih v navdušeni „Narod“
pa ga čemerem odloži.

„Jugoslavijo Jugoslovanom!“
mu napis med vino šumlja — —
Takole Jager in njega obitelj
v nove čase srečno vesla.

Priloga Kurentu.

Leto I.

V Ljubljani, dne 16. decembra 1918

Štev. 10.

Vsem „Kurentovim“ sorodnikom, prijateljem in znancem.

Ko se je pred meseci rodil naš „Kurent“, so mu skeptiki prerokovali kratko življenje ter obečali, da bo šel kmalu za svojimi predniki — v krtovo deželo. Mi pa, ki smo stali ob njegovi zibelki ter videli njegova rdeča lica in zdravo, krepko telesce, smo vedeli že takrat, da bo preživel svojo najhujšo sovražnico, staro, na drobno pljučah in možganih bolno Avstrijo, ki mu je liki zlobna rojenica že novorojenčku stregla po življenju. Dasi se je moral dvakrat na mesec javiti na policiji (Avstrija mu namreč ni nikdar priznala svojega državljanstva, za kar se pa „Kurent“ tudi pulil ni), se je Skublju le dvakrat posrečilo mu nekoliko pobeliti kožo. Kljub vsem zaprekam in oviram se je „Kurent“ krepko razvijal. Boril se je proti stoterim notranjim in zunanjim neprijateljem. Večino njegovih najhujših sovražnikov je odnesel vrag s pozorišča, predno je bil „Kurent“ star pol leta. V tem ljutem boju si je krepil svoje mišice, na novo napel strune in z novim letom zre ponosno okoli sebe, pripravljen se boriti z vsemi in proti vsem, ki niso čistega srca.

Zbral je „Kurent“ okoli sebe hrabro in številno četo sotrudnikov in naročnikov. Za te imajo njegove gosli druge strune. Kadar se dotakne lok teh strun, se razjasne lica „Kuren-

tovim“ prijateljem ob veselih in poskočnih melodijah njegovih gosli. In čim večja bo „Kurentova“ četa tem lepše bodo pele njegove gosli, tem več bo veselja in rajanja.

Zato, sotrudniki, ostanite „Kurentu“ zvesti in naročniki, pridobivajte mu novih naročnikov. Ko bo „Kurentova“ četa še večja in blago cenejše, nabavil si bo „Kurent“ novo, lepo pisano obleko, vam v zabavo in sebi v zadoščenje.

Za sedaj vam pa želi srečno in veselo novo leto v zlati svobodi in v novem letu — lepo dišečih belih žemljic.

Konsorcij „Kurenta“.

Kurent bo tudi prihodnje leto izhajal po dvakrat na mesec.

Naročnina znaša za celo leto . . .	K 24.—
za pol leta	„ 12.—
za četrto leta	„ 6.—
za en mesec	„ 2.—
posamezna številka	„ 1.—

ter se pošilja na upravništvo „Kurenta“ v Ljubljani, Marijin trg 8.

Tiskovine vseh vrst

kakor: časopise, knjige, brošure, cenike, lepake, letake, sporede, tabele, račune, kuverte kakor tudi pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice,

— računske zaključke —

in vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje okusno in ceno

Zvezna tiskarna v Ljubljani, Stari trg 19.

V zalogi ima tiskarna tudi vse po najnovejših predpisih izvršene obrazce za slav. občinske urade, aproviz. in cestne odbore, zadrage, gg. trgovce, odvetnike, notarje, gostilničarje itd.

Dandanes

je salamenska smola, če je človek sotrudnik humorističnega lista. Napiše krasen dovtip o kakšnem ministru ali kralju, pošlje ga uredništvu, toda preden list zagleda beli dan, je šel minister že zdavnaj rakom žvižgat in žabam gost in kralj je izgubil prestol in že nosi sive lase ali pa nori...

Priporočamo edino slovensko trdko

Jos. Petelinc v Ljubljani

Sv. Petra nasip šte. 7.

za vodo 3. hiša levo, za šivalne stroje in njih posamezne dele, olje in igle. — Potrebščine za šivilje in krojače, kakor tudi drugega galanterijskega blaga. — Šivalni stroji vsch sistemov in oprem za rodbinsko in obrtno rabo vedno v zalogi.

Večletno jamstvo!

BALKAN

trgovska, špedicijska in komisijska deln. družba

Podružnica v Ljubljani. — Akcijska glavica K 1.500.000.

Špedicija vsakega blaga. — Vskladiščenje. — Zacinanjanja. — Reekspedicija. — Prevažanje pohišstva.

Lastnica l. ljubljanskega skladišča

KRISPER & TOMAŽIČ

Direktna zveza s progo južne železnice. - Tel. št. 100.

sprejme
Hlapca Zvezna tiskarna
 v Ljubljani, Stari trg šte. 19.

MAKINJE ROKAVOV
IN PAKETIRANJE

POSREDOVANJE
OBROČNO
POSREDOVANJE
POSREDOVANJE

Feliks Potočnik

Šelenburgova ul. 6, I. nadstr.

Modni atelje za dame in gospode.

Ustotam se obračajo in moderni-
zirajo obleke za dame in gospode
po najnovejši modi.

M. Mihelič, Ljubljana

Šelenburgova ulica.

Trgovina s ščetinarskimi
izdelki, galanterijo in
parfimerijo.

Gospodarska zveza

centrala za skupni nakup in prodajo
v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Stalna zaloga poljedelskih strojev:
motorjev, mlatilnic, viteljev, slamo- in repo-
reznic, brzoparilnikov, plugov,
bran, čistilnikov itd.

Prodaja:
umetnih gnojil, kolonijalnega in specerij-
skega blaga ter poljskih pridelkov.

Zaloga:
travnih in deteljnih semen, pese, korenja, repe.

Zaloga:
pristnega domačega in gorskega
vina, žganja itd.

Lastna izdelovalnica in prekajevalnica
klobas. — Lastna zeljarna.

Navihaneec.

Učitelj: Janez, če ti dam desetkrat zaporedoma po 100 kron, koliko imaš potem?

Janezek: Molčite, molčite, gospod učitelj, toliko denarja niti nimate.

Poklon.

„Čestitam, gospod Lisica, k visokemu odlikovanju!“

— „Hvala — hvala! Ali veste, najbolj me veseli, da nisem napravil zanj niti enega koraka.“

„Verjamem, ker ste se plazili.“

Iz šole.

Katehet: Kaj misliš pred vsako jedjo?

Otrok: Da se zopet ne bom najedel do siteda.

Vizitke.

elegantne in po ceni natisne

*Zvezna tiskarna
v Ljubljani, Stari trg 19*

KINO IDEAL
se priporoča p. n. občinstvu.

UMETNIŠKE RAZGLEDNICE
PISEMSKI PAPIR
ŠOLSKÉ POTREBŠČINE
MARIJA TIČAR, LJUBLJANA

Domača semena

**suhe gobe in druge pridelke
kupi je trgovina s semeni
SEVER & KOMP., preje
Peter Lassnik, Ljubljana
Marijin trg.**

Nasproti glavne
pošte

Zlatina - ure - srebrnina
F. Čuden Sin
nasproti glavne pošte v Ljubljani
Prijazna postrežba.

Jadranska banka

Podružnica Ljubljana.

Delniška glavnica: K 20.000.000.—

Rezerve: okrog K 4.000.000.—

CENTRALA: Trst.

PODRUŽNICE: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Metković,
Opatija, Spljet, Šibenik, Zader.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po
čistih 4%.

Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnej-
šemu obrestovanju.

KUPUJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne
papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in
inozemski mesta.

DAJE PREDUJME: Na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: JADRANSKA. Telefon štev. 257.

CAS JE ŽE SEDAJ
da si nabavite pravočas-
no kot najbolj primerno

božično darilo

še pravo izvrstno dišeče
toaletno milo vseh vrst
pri firmi Milan Hočevar,
Sv. Petra cesta šte. 28

MLEKARSKA ZVEZA

kupi po najvišji dovoljeni ceni
vsako množino mleka pod naj-
ugodnejšimi dobavnimi po-
goji. Na željo preskrbi doba-
viteljem mleka različno drugo
v gospodinjstvu in gospodar-
stvu potrebno blago in ga za
mleko tudi zamenja.

Dalje ima Mlekarska Zveza v
zalogi vse mlekarske potreb-
ščine, kakor tudi različne ino-
zemske izdelke, zlasti razne
vrste sira po primerni ceni.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica: K 10,000.000.—. Rezervni fondi nad K 2,000.000.—.

CENTRALA: Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 2.

PODRUŽNICE:

Split.

Celovec.

Trst.

Sarajevo.

Gorica.

Celje.

Vloge na knjižice obrestuje po 4⁰/₁₀. — Vloge
na tekoči račun obrestuje po dogovoru. —
Posreduje nakup in prodajo vrednostnih
papirjev in izvršuje borzna naročila naj-
točneje. — Daje predujme na vrednostne pa-
pirje in blago. Eskontuje in vnovčuje me-
nice. — Dovoljuje aprovizacijske kredite.

Poslovno mesto c. kr. avstr. razredne loterije.

Lani — letos ali časi se izpreminjajo.

Današnji republikanci.

Lani cesarju lizali pete —
letos republiko zlomki slave.

Ljubljanske frajlice.

Lani za Švabe in Majžarje vneta —
letos za Srbi drvijo dekleta.

Vojni dobičkar.

Lani je ceste pometal berač —
letos si kupi graščino bahač.

Ljubljanski mestni očetje.

Lani armadi srebrni rog dali —
letos cesarskega orla zaklali.

Novopečeni Slovenci.

Lani zagrizena nemškutarija —
letos slovensko zastavo razvija.

Boroevič von der Bojna.

Lani ljubljanski še častni meščan —
letos iz bele Ljubljane pregnan.

Iz službe odslovljeni denuncijant.

Lani je mož denunciral Slovene —
letos s trebuhom za kruhom se žene.

Izpreobrnjeni patrijot.

Lani še črno-rumen patrijot —
letos čez Avstrijo šimfa povsod.

Kaiser Karl I.

Lani še cesar na habsburškem tronu —
letos se že dolgočasi v penz'jonu.

Bivši patrijotični pesnikovalec.

Lani skrpucal je pesem „Cesarju!“ —
letos se srbskemu klanja vladarju.

Franjo Josip I. na Slovenskem trgu.

Lan' policaje za stražo imel —
letos ob nos kameniti prišel.

Dr. Michael Skubl.

Lani „zarotnike srbske“ zapiral —
letos s pol'cije se je ekspediral.

Podpisovalec vojnega posojila.

Lani je trideset tisoč podpisal —
letos si z njimi je r... že obrisal.

Načelnik Narodne vlade SHS.

Lani avstrijskih „Jungschützev“ poveljnik —
letos je Narodne vlade načelnik.

In tako dalje brez konca in kraja.

Risal Henrik Smrekar.

Lahu se sanja o deveti deželi,
potem ko je zabodel crnjenega avstrijskega
orla.

Kloroformirani zajec.

Deževnega jesenskega večera je v manjši in lepši sobi Kašoliznikove gostilnice v Zali skali zopet zborovala družbica, imenovana Nedeljska bratovščina, ki je štela devet članov, devet odličnih nedeljskih lovcev. Dvignil se je jako dični in jako debeli načelnik tega po pravici slovečega kluba, zaloskalski župan in veleposestnik Bibolaz, utrnil z mezincem pepel od prave viržinke — bilo je pred „veliko“ dobo bukovega in hmeljevega „tobaka“ — bistro pogledal vseh osem tovarišev in sprožil krilatc besede:

„Onegá! Danes je prvi september in napočila je zopet lovska doba za zajce in fazane. Znano je, da v našem lovišču kakor tudi v obližju že več let ni nobene divjačine, ker so prejšnji zakupniki teh lovov iztrebili vse, kar je migalo po tleh, po drevju ali po zraku. Navzlic tem naravnost obupnim razmeram smo dosegli krasne uspehe. Ali nismo lovili vsako nedeljo in vsak praznik? Ali ni kljub žalostnim razmeram naša potrpežljivost in vztrajnost rodila sadu? Ali ni naš onegá, naš neprekosni naglostrelec Pipopuh, naš Buffalo-Bill, lepega ustrelil močerada in veverico, ki se je priklatila v naše lovišče? Zdaj pa vprašam takole: Onegá... Kaj pa bomo, če tudi letos za zlomka ne bo nobene divjačine?“

„Čemu pa smo zakupili zaloskalski lov za par sto kronic?“ je zabavljajal drobni krojaček Zgaga. Bil je Nedeljske bratovščine blagajnik, jako siten možiček. Kakor že ime ovaja, je rad povedal kaj neprijetnega in delal zgago; zategadelj ni bil nič kaj priljubljen.

Tedaj pa je vstal dolgi in suhi trgovec Pipopuh, načelnikov namestnik, imenovan: kralj vseh pravih nedeljskih lovcev, saj je bil med njimi edini, ki je kaj ustrelil. Služil je tri leta pri vojakih, večinoma v pisarnici; drugi pa prej sploh niso nikdar nosili puške.

„Aha, gospod Pipopuh nam bo nekaj povedal,“ je dejal nemirni čopasti čevljar Migomig, majhen pa čokat možak, ki je navzlic malenkostni postavi svoji slul za enega največjih sedaj živečih nedeljskih lovcev. Obenem je bil umetnik; znal je premikati ušesa in grivo. „Gospod Pipopuh ve zmeraj kaj novega.“

Pipopuh pa se je slovesno odkašljajal in oznanil: „Cast mi je, slavna bratovščina, in veseli me, da vam morem sporočiti veselo novico! Zvedel sem, da se je na zelniku brata Kašoliznika pokazala rjavkasta zver.“

„Me-e-e, kakšna zver?“ se je posmehoval Zgaga. „Sosedov muc!“

„Noben muc,“ je mirno odvrnil Pipopuh; dika nedeljskih lovcev. „Menda je bila kuna ali kaj takega.“

Iznova je šinil nečisti duh v Zgago, da je poizkusil zasejati strupeno seme-razpora, zbadljivo ponavljajoč: „Muc! Muc! Pa glasujmo!“

Bibolaz je nejevoljno pogledal v kot na svoj cilinder, ki ga je podedoval po svojem bratrancu, Migomig je jezno pomigal s čopom in ušesi, drugi so mrmrali, zaljubljeni stari brivec Pušoljub, pa zelo navdušen lovec s pobarvanimi lasmi in brado, je porabil ugodno priliko in požgačkal natakario Miciko, že precej jesensko devico, po bujni roki, preden je odšla z njegovim praznim poličem.

Tačas je vstal vpokojeni profesor Plešoprask, Nedeljske bratovščine tajnik in hud lovski pisatelj, ki je nabiral prirodoslovno in lovsko gradivo ne samo po mrtvih nemških knjigah in novinah ampak tudi med živim narodom v gostilnicah in včasih celo v prirodi sami. Skrivnostno je gledal izza temnovišnjevih naočnikov in dejal z mirnim dostojanstvom rojenega učenjaka ljubeznivo in skromno: „Slavna gospoda, dognal sem, da je ona žival divji zajec — *lepus timidus*!“

„Zajec! Zajec v našem lovišču!“ so se obradovali preprijetno presenečeni nedeljkari. „Živijo! Micika, še enega!“ Zbudil se je celo Hahalin, pek in veletrebuh, ki je prespal malone vsako sejo. Trkali so, pili in se objemali. Pušoljub, brez para, je v naglici namesto tovariša objel Miciko.

Zgaga pa je sitnaril: „Gospod profesor, ali se niste morda zmotili v megli?“

„Saj ga imam doma, zajca, živega! Ko sem se šel včeraj proti večeru izprehajat, sem zapazil, da miga nekaj v detelji. Stopim, pogledam. Zajec v zanki!“

Srdito je pogledal Nedeljske bratovščine modri načelnik Bibolaz in se hudoval: „Onegá — vrag vzemi vse zankarje! Edinega zajčka, ki nam ga je naklonila lovska sreča kdove odkod, še tega bi nam radi ugrabili grdobe! Kaj pa je bilo potem?“

„Rešil sem reveža smrti. Zvezanega sem nesel domov in ga brez vezi spustil v prazen sod. Tam mu ni nič hudega.“

„Po pravilih naše bratovščine smemo loviti le ob nedeljah in praznikih!“ je onegavil nagajivi Zgaga. „Po § 5 bi moral gospod profesor plačati devet litrov vina, ker je ujel zajca na delavnik!“

Ali takoj so ga prevpili in profesor je nadaljeval: „Nikakor ne nameravam zajca samopašno porabiti zase. Predlagam, da bi ga nekaj tednov pitali. Prvo nedeljo meseca oktobra pa priredimo na velikem Kašoliznikovem travniku lov na pitanega dolgouhca. Še nekaj, moja gospoda! Kloroformiral ga bom. Ta metoda je najbolj priporočna. Žival ne bo nič trpela in lovski uspeh je popolnoma gotov.“

Nedeljski bratje so navdušeno ploskali temu predlogu, da se je zaspani Hahalin zbudil že drugič! Lovska strast in skomine po zajčji pečenki so jim v nemale oči.

„Me-e-e-e, ali je lovsko, loviti kloroformiranega zajca?“ je pikal Zgaga, vsakemu napredku coklja in ovira.

Bibolaz pa je predlagal: „Srečnemu lovcu, ki ustreli našega zajca, damo narediti umetniško dovršeno častno diplomo. Zajčji meh in druge neužitne ostanke pa pošljemo preparatorju, da nam živalco napaži. Diplomo in zajčka denemo k našim drugim lovskim trofejam ob steno.“

Vsi so odobravali te modre besede, samo Zgaga ne.

„Škoda, da nima zajec rogov ali rogovja kakor srnjak ali jelen,“ je vzdihnil Pipopuh. „Kako lepo bi se podajal ta okras naši zbirki!“

Jako zadovoljni so se ločili in se vnaprej veselili imenitnega lova.

Profesor Plešoprask je dal sod z interniranim zajcem prestaviti v prazen svinjak. Malone vsak dan so prihajali nedeljski bratje gledat in občudovat ujetnika, saj so prebivali vsi v Zali skali; pridno so ga pitali z deteljo, zeljem in korenjem. Vendar so previdno molčali o svoji živinoreji, ker so se bali, da bi jih kdo ne zasmehoval ali celo zajca ne pouzmal.

„Strašno rad je!“ se je veselil zlati Bibolaz. „Čim debelejši bo, tem manjša bo nevarnost, da nam uide, in tem lažje ga pogodimo.“

Zajec se je lepo redil; navzlic izborni aprovizaciji in prijaznim obiskom pa je ostal vedno enako divji. Zato je Zgaga trdil, da je ta zajec hudoben in nagle jeze ter da bi gotovo še koga popadel, ako bi mu prišel preblizu.

Naposled je vendar napočila težko pričakovana peta nedelja. Zjutraj so se zbrali hrabri nedeljski lovci, vsi v lovski obleki, v Kašoliznikovi gostilnici. Ob devetih so plačali ter in corpore odkorali proti lovišču.

Pogumno vojsko nedeljsko je vodil v potu svojega obraza sam načelnik Bibolaz z velikim daljnogledom. Oboroženi niso bili slabo. Slavni Pipopuh je prenašal iz previdnosti kar dve puški. Širokopleči mesar Klobasar se je postavljaj z lovskim rogom, ki si ga je za frakelj jeruša izposodil od poštnega voznika zaloskalskega. Profesor Plešoprask pa je nosil na eni rami dvocevko, na drugi dežnik, v nahrbtniku pa kloroformiranega zajca. Vsi so gledali odločno, divje, kakor

Primerno božično darilo za gospo Zvezdoslavo Kerékes.

Risal Maksim Gaspari.

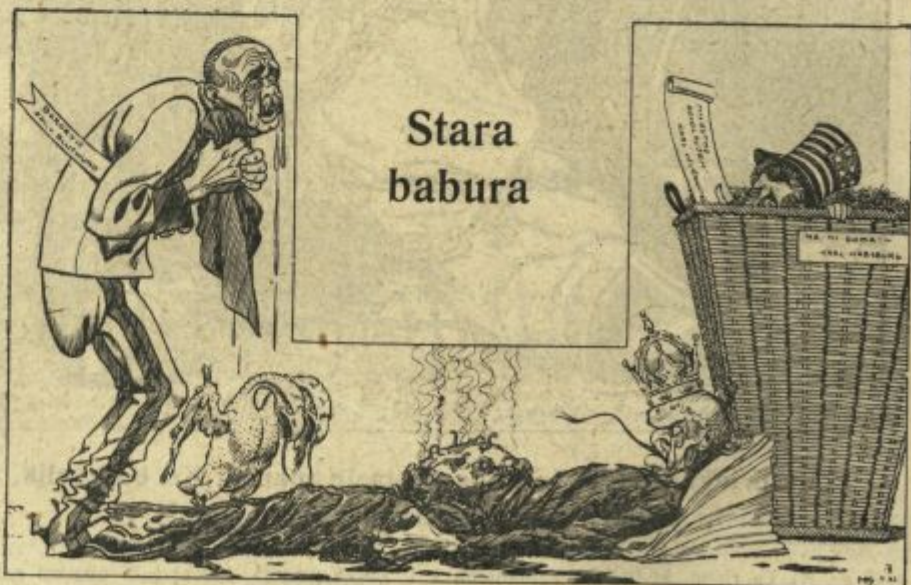
albanski ustaši; vsi so stopali ponosno, samozvestno — saj so imeli zajca že v nahrbtniku!

Molče so dospeli na lovišče z omenjeno divjačino. Nad zeleno trato, nad novo izoranimi njivami, strnišči in nad gozdičem so se vznášale meglice, na nebu pa se je tu in tam smehljala modrina. Od hoste je vela hladna sapa in šumela v koruzišču. Obetalo se je krasno nedeljsko jutro.

Na velikem travniku Kašoliznikovem so se ustavili. Profesor Plešoprask je zapičil svoj dežnik v tla, vzel zajca iz nahrbtnika in ga pokazal. On, Bibolaz, Pipopuh in Migomig so ga držali vsak za eno nogo in ga pretipali. Mesar Klobasar mu je zatrobil v uho. Zajec se ni genil!

„Dobro je kloroformiran!“ so priznali vsi, le

Risal Henrik Smrekar.

je žalostno poginila, a je še po smrti z jezikom migala.

Zgagi ni dala žilica, da ne bi zabavljal. Majal je z glavo in ugovarjal: „Tudi kloroformiranemu zajcu ni dosti zaupati! Psa nimamo, psa! Zakaj pa nimamo psa s sabo? Kašoliznikov Habakuk je priznalo dober brak, izpočit je tudi, saj mrha pasja leži skoraj vse leto priklenjen na dvorišču, se valja na solncu in preganja bolhe. Ako se zbudi zajec iz omedlevice, ga bo težko zadeti, ker ne bo mirno čakal. In če nam uide, kaj poreče Evropa o Zali skali? Me-e-e?“

Bibolaz ga je pisano pogledal in dejal: „Onegà, pes nam bi delal samo napoto. Utegnil bi ga kdo

celo ustreliti. Ali pa bi nam Habakuk odnesel onegà, zajca in ga pohrustal v hosti.“

„Zajec je docela omamljen, neobčutljiv, nezavesten,“ je poudarjal profesor nekoliko užaljen. Bibolaz in drugi so mu molče stisnili desnico.

Pipopuh je pomešal taroke in ponudil, da so vlekli. On sam je potegnil najvišji tarok, bil je zatorej zadnji na vrsti. Vseh drugih osem se je oddehnilo; vsakega je navdajalo sladko upanje, da ustrelji zajca in se ovenča z nevenljivo slavo.

Plešoprask je odnesel zajca petdeset korakov daleč in ga položil na kamenit mejnik tako, da je bil dobro viden.

„Stojmo, slavna gospoda!“ je svetoval zoperni Zgaga. „Vsaj privežimo ga, zajca! Ako nam ubeži, ga lovci sosednjih lovišč zapazijo, ubijejo, odero, prekisajo, speko in pojedjo sebi na veselje, čast in korist, nam pa na jezo, žalost in sramoto, me-e-e!“

Dični Bibolaz pa ga je takoj potlačil: „Kaj bi tako meketal! Privežimo, privežimo — da kdo prestreli vrv! Zajec bi vendarle ušel. To bi bil škandal prve vrste!“

„Me-e-e, pa ga priklenimo na verigo Habakukovo!“

„Kajpa, zdaj bomo hodili še enkrat domov in čakali. Nič!“

„No, pa nič. Samo, da ne boste —“

Niso ga poslušali. Mesar Klobasar se je napihnil in slovesno zatrobil v poštni rog; to je bilo znamenje, da se je lov pričel! Hitreje so jela utripati lovska srca in krepkeje so junaške roke oprijele puške.

Jeli so pokati! Pogumni lovci so streljali izborna, toda zadeli niso nič. Po vsakem strelu je šel Pipopuh gledat, če je dolgouhec zadet in mesar mu je zatrobil v uho, da bi se spoznalo, če je narkoza še dobra ali ne.

Ker ni nihče pogodil, so hoteli stopiti deset korakov bliže. Zdajci pa je zakričal Zgaga: „Meni se zdi, da miga z repkom!“

„Kaj pa še!“ je oporekal Bibolaz. „Nič ni. Sapa piha in mu premika repke.“

„Zdaj miga tudi z ušesi kakor naš Mimomig,“ je trdil Zgaga.

Nestrpni dojenček. *)

Risal Henrik Smrekar.

„Le pridkan bodi! In ubogaj ata in mamo! Ko boš velik, dobiš sabljico in konjička. Aja tutu!“

*) Ta risba, ki je bila zaplenjena v 1. št. „Kurenta“, kakor tudi ona na zadnji strani, sicer nista več aktualni. Prinašamo ju pa, da bodo naši bralci videli, kaj vse je bilo nevarno za rajno Avstrijo.

„Ne bodi no siten!“ se je jezil Pipopuh.

Toda zajec je res oživel iz narkoze in se jel premikati, ko ravno ni bilo nikogar blizu. Osupli lovci so vpili vse vprek: „Giblje se! Uide nam! Stoj! Glej ga zlomka! Že je pokoncu! Od mrtvih je vstal! Streljajmo!“

Zajca že ni bilo več na kamenu. Izprva se je nerodno opotekal in okorno poskakoval, potem pa jo je hitreje ubral proti Kašoliznikovemu zelniku. Devet mož je strmelo za kosmatim uskokom. Migomig je cepetal z nogami, srdito migal z ušesi in vpil: „Streljajte!“

Streljali so, da je bilo kaj! Profesor je žvižgal za njim, mesar je trobil, Bibolaz je z daljnogledom gledal za njim, zajec pa, dobro izpočit po babilonski sužnosti, je čimdalje hitreje dirjal proti Kašoliznikovemu zelniku in dalje proti Črnemu morju.

„Kako se nas boji!“ je dejal Migomig. „Kako se mu mudi! Kam neki ga hudič nese?“

„Me-e-e, dobro jo reže! Še danes bo lahko v Romuniji! Zdaj pa imamo zajčka, me-e-e! Kaj poreče k temu lovska zgodovina? Ušel nam je narkotiziran zajec! Saj sem vas svaril. Zdaj se bodo drugi mastili in davili z našim zajčkom, me-e-e, z našim pitanim zajčkom. Zbogom, pečenka!“

Tako jih je pikal in zbadal reveže, ki so trpeli že tako dovolj. Z robcem je mahal zajcu v slovo. To jih je posebno jezilo!

Poparjeni so se razkropili vsak na svoj dom. Zvečer pa se je v društveni sobici vnela huda debata o tem, ali je kloroformiranega zajca prebudila sveža jesenska sapa, ali mrzlo ležišče na kamenu, ali pretipavanje, ali pokanje pušk, ali pošarski rog, ali vse obenem? Pili so Kašoliznikov cviček in namesto divjačine obirali domače piščance ter prisegali potuhnjenemu zajcu — ako bi se vrnil — krvavo maščevanje brez narkoze!

Nalim:

O, te ženske!

Vzdih ljubeče soproge: „Moj mož je na vojni za 15 kg shujšal, popolnoma iznebiti se ga pa le ne morem.“

Kolikor več žensk v vojni službi, toliko manj nesreč doma.

Nagrobni kameni ženski čednosti so na prodaj pri draguljarju.

Ženske morajo biti že iz patriotizma oficirjem naklonjene.

Nasprotnik dvoboja naj se ne ženi!

Civilna poroka obstoji v sedanjem času v tem, da vojaštvo ženskam dvori, civilisti jih pa v zakon jemljejo in vzdržujejo.

Ženske so kakor marsikatera knjiga: v boljši, fini izdaji za svet, v navadni, preprosti in grobi izdaji za svojega ljubega moža.

Ko začnejo možu lasje izpadati, mu jamejo rogovj rasti.

Žena ti ostane zvesta, dokler se kdo drugi ne zanima zanjo.

Ljubi Kurent!

Pred nedavnim časom odstavljeni nemškutarski realčni profesor Vesel je nekoč vzdihoval v nemški družbi, kako ga ženira, da ima slovensko ime. „Temu pa vendar lahko odpomorete,“ mu svetuje sosed pri mizi, „črtajte prvo črko svojega imena.“

Moja bolešt.

Šušteršiča bi morali posaditi na zatožno klop...
— Zakaj?

Toliko dovtipov sem imel pripravljenih zanj in zdaj so vsi nerabni.

Svoboda izražanja.

Peter: Kdaj je imel avstrijski državljani svobodo izražanja?

Pavel: Kadar je pisal oporoko.

Tudi umetnik.

„No, prijatelj, kam pa danes zvečer?“

— „Na umetniški sestanek v Narodnem domu!“

„Saj vendar nisi umetnik?“

— „Lej, diurnist sem s 1200 kronami na leto, ženo imam in šest otrok, vsi živimo, — ali ni to tudi umetnost?“

Natakarji se sicer menjajo, toda Slovanom ostane vedno le stari, suhi, drago plačani ričet.

*) Prinašamo risbo, ki je bila zaplenjena v 2. številu „Kurenta“.